

ציודה לדרך:

סלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

ציודה לדרך פרשת פינחס

עלון מס' 142 | התשפ"ג

בדרך הפרשה

מאד, ולמרות זאת השפעתה גדולה מאד. איה יכול להתרחש שנוי עצום כזה על ידי הסרה של ערלה אחת קטנה?

את התשובה על כך אנחנו יכולים ללמוד מ"מלאך הברית", פנחס בן אלעזר הכהן: מאה שמונים ואחד אלף יהודים צמודים לבעל פעור. וכי תפתר הפעיה, אם אדם אחד יפסיק לחטא? איזו משמעות יש לאדם אחד מתוך כלם?

פנחס הכהן לא עשה את החשוב הזה, אלא קנא קנאת ה', ובכך "השיב את חמתי" והציל את עם ישראל. על ידי תקוין אחד קטן של רע - שתקן פנחס הכהן במסירות נפש עצומה - עשה פנחס קדוש ה' גדול, ובמעשהו תקן את הכל.

כחה של מסירות נפש אחת

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל (כה, יא)

שנוי עצום מכח הסרת הערלה ב"פרקי דרבי אליעזר" מובא, שאליהו הנביא מגיע לכל ברית.

ולמדונו חז"ל, שאליהו הנביא הוא פנחס בן אלעזר הכהן, אשר השיב את חמת ה' מעל בני ישראל.

כאשר עושים לתינוק ברית מילה, חל בו בבת אחת שנוי עצום. המצב שלו מתהפך כהרף עין. לפני הברית, כל זמן שהערלה קימת, יש לתינוק ערלת הלב. הלב שלו אטום. ברגע שמסירים את הערלה - סרה ערלת הלב, והתינוק מתקדש. הערלה קטנה

מסירות נפש של הסבא הגנה אחר פטירתו

את הספור הבא ספר לי אברהם השוב מירושלים:
בחור ישיבה צעיר שהיה ליד מטת סבו בבית החולים, כדי לסייע לו בכל מה שנתן. הבחור היה אמור לחזור לישיבתו לפני שבת, אבל מחמת סבא פלשה לא הגיע בן משפחה אחר להיות עם הסבא, והבחור נשאר לשהות אתו בשבת.

למרבית הצער, בעצם יום שבת קודש נפטר הסבא. הבחור הצעיר מצא את עצמו לבד ברגעים האחרונים של הסבא, בקריאת שמע וביציאת הנשמה. איכשהו, הוא הצליח להחזיק מעמד ולא להשבר, אבל אז הוא ראה את הרופא מתחיל לכתב מכתב סכום של המחלה ותעודת פטירה.

"למה אתה כותב בשבת?" שאל הבחור בזעזוע נורא.
"אל תכתב!"

אמר לו הרופא: "במוצאי שבת לא יהיה לי זמן, וחזן מזה אתה לא תגיד לי מה לעשות. אני לא שומר תורה ומצוות, ואני אכתב מתי שאני רוצה. אתה רוצה לשמר שבת? אין בעיה! תקח את הטפסים במוצאי שבת."

אמר הבחור: "אני לא יכול להנות ממלאכה שנעשתה בשבת."

"אתה לא יכול?" הביט בו הרופא. "אתה תהנה על אפה ועל חמתך!"

הבחור התפלל בלבו תפלה קצרה, ואחר כך אמר לרופא: "אני רוצה לספר לך משהו. סבא שלי היה נצול שואה, והגיע כנער צעיר לארץ ישראל, עם הקבוצה שנקראה 'ילדי טהרן'. הוא נלקח יחד עם הנערים האחרים לאחד ממחנות העולים, ומיד התחילו המדריכים לפתות אותו ואת חבריו לחלל שבת. אמונתו בבורא עולם הייתה חזקה, והוא לא היה מוכן בשום פנים ואופן לחלל את השבת. מאחר והוא היה פריזמטי וגם נחוש מאד בדעתו, הוא החליט לארגן מרד - אף אחד לא עושה שום מלאכה בשבת!

אף אחד לא יוצא לעבודה בשבת!
"המדריכים התעצבנו מאד, כמוכן. בהתחלה הם נסו לפתות בפתויים שונים, ומאחר ולא נחלו הצלחה בכה, התחילו לאיים באיומים שונים, אבל אף אחד מאותם ילדים לא הסכים לחלל את שבת.

"כאשר הספור חזר על עצמו בשבת של אחר מכן, הם החליטו לברר מי עומד בראש המרד ולשלח אותו מהמחנה, כדי שלא תהיה לו השפעה על כלל הילדים. לא לקח להם הרבה זמן כדי לקלט שסבא שלי הוא המארגן הראשי של המרד. הם נגשו אליו ואמרו לו: 'שמע, לך לך לישיבה בבני ברק, רק תעזב אותנו בשקט'.

"אמר להם סבא שלי: 'אתם רוצים שאני אצא מפה? רק עם שאר החברים! אני לא יוצא מכאן בלעדיהם!' הם נסו להתעקש, אבל הוא היה עקשן יותר. ומחמת

לא מצאה את תעודת הפטירה. היא חפשה שוב, באפן יסודי יותר, הפכה הכל, ולא מצאה. "טוב, מה הבעיה", היא אמרה, "זה נמצא במחשב". הלכה למחשב, ומצאה שהתיקיה נמחקה. הרופא, על אפו ועל חמתו, נאלץ לכתב את כל תעודת הפטירה מחדש.

הסבא מסר את הנפש פדי לא לחלל שבת חס ושלום, והקב"ה שמר עליו גם אחר פטירתו שלא יבואו צאצאיו למכשול מאי שמירת שבת.
(רבי גואל אלקריף שליט"א – שש באמרתך)

השפעתו על הילדים, בשבתות שלאחר מכן כל ילדי המחנה סרבו לחלל שבת. לבסוף המדריכים נכנעו. הבינו שאין עם מי לדבר, ושחררו אותו עם כל החברים.

המשיך בחור הישיבה הצעיר ואמר: "סבי מסר את הנפש על שמירת שבת, ובפטירתו יאלצו בני המשפחה להנות ממלאכה שנעשתה בשבת?!"

"אין לה בררה", אמר הרופא והלה לו. במוצאי שבת נגש הבחור אל האחות, ובקש ממנה את תעודת הפטירה של הסבא. האחות חפשה, אבל

בדרך הזמן

**נצר לשונה וקרב את הגאולה!
למה משיח לא בא?**

ימי בין המצרים הם גם ימי הצפייה לישועה. מתוה התבוננות בעמק הגלות, בקשיים הנוראים של עם ישראל, במצבה מעורר החמלה של ירושלים עיר הקודש, ובמיוחד בשיעלים המהלכים בהר הבית מקום בית מקדשנו – צפה ועולה ביתר שאת הצפייה לגאולה, הכמיהה לישועת ה' שתחזיר אותנו לחיק אבינו ושנחדש מינו בקדם.

ומאליה צצה ועולה במחנה שאלה מנקרת ומציקה – למה עדן לא בא המשיח? כל כה הרבה שנים עם ישראל מחכה לו, כל כה הרבה תפלות נשאו לבואו, ומדוע, אפוא, לא זכינו? מה חסר לנו? מה צריכים אנו לתקן?

שמעתי על כה תשובה פשוטה ותמימה, תשובה שענתה סתם אשה – לא רבנית ולא צדקת גדולה, אלא אשה רגילה, יראת שמים. ומסתבר שישנם אנשים טובים, ששאלת אי בואו של משיח צדקנו מעסיקה את ראשם לא רק בתקופת בין המצרים, אלא כל השנה, ומעשה שהיה כה היה:

כלנו מכירים את תופעות הטבע של דורנו, תופעות שקשורות למנטליות של הדור. אחת מהן היא עריכת מסכות חנכה משפחתיות. ובכן, הספור התרחש שם:

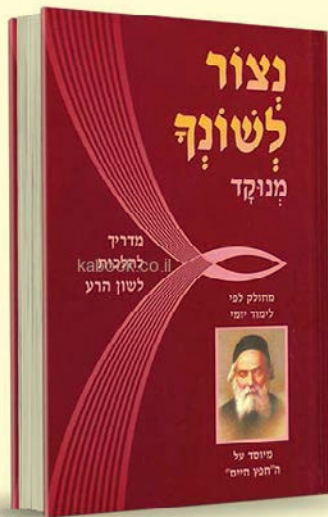
מארגן המסכה בקש, שכל אחד מהמשתתפים יחשב ויכתב מה הבעיה המעיקה על חייו. ואכן, כל אחד ישב עם עצמו ועם אשתו, וחשב מה הבעיה שלו. העלו בעיה, ולבסוף החליטו שבפעם היא לא כל כה בעיה. העלו בעיה אחרת, וגם אותה דחו, עד שלבסוף החלטו והגדרו אצל כל אחד ואחד מה הבעיה המעיקה ביותר על חייו.

כל אחד מהמשתתפים תמצת את הדברים ושלחם בכתב [ללא שם מזהה כמובן] למארגן המסכה.

סברו המשתתפים שהם כבר מוכנים למסכה... והנה שוב מתקשר אתם – מי? ...המארגן, ומה בפיו? עכשו כל אחד יקבל דף שבו כתובה בעיה שכתב אחד המשתתפים, ועליו להמליץ על הפתרון הנראה לו.

יפה מאד. הגיעו כלם למסבת החנכה, וכל אחד הקריא את הבעיה שהטל עליו לפתור. ולדגמא החבר שספר לי את הספור, נאלץ להתמודד עם בעיה קשה מאד שהעלה אחד מהמשתתפים – מהי? הוא לא נרדם בלילות... ומה היה הפתרון שהציע? הוא ספר ספור:

בבית אחד גרו זוג יהודים טובים ואמידים. בבית היתה ספרייה, כמקבל בכל בית יהודי, ובין הספרים היה גם ש"ס. והנה, יום אחד נעלמה גמרא אחת מהש"ס, מסכת בבא קמא. שאלו את בני הבית מי לקח את

ובכו. שאלתו היתה: למה המשיח עוד לא בא? כלם הפתעו מעצמת השאלה, ואחד המשתתפים שהיה צריך לתת מענה לבעיה, אמר: "האמת היא שאת התשובה נתנה לי אשתי, אני רק מדבר במקומה. הוא פתח את ספר "שמירת הלשון", ספר שמחירו בשוק אינו עולה על חמשה עשר שקלים, וקרא משם שורה שכתב רבנו ה"חפץ חיים" זצ"ל. כתוב שם שלשון הרע גורם שלא יבוא משיח! מענין מאד. הדברים כל כך פשוטים, הבעיה היא רק שאנשים פשוט לא שמים לב אליהם, ולא מוכנים להקדיש מחשבה, כחות וזמן, כדי לפתור את הבעיה. אם נשמר על פינו, המשיח פשוט יבוא.

הגמרא, ואף אחד לא ידע את התשובה. נסו לשחזר - אולי אחד מהשכנים בקש לשאל? אולי מישהו לקח אותה לבית הכנסת ללמד והשאיפה שם? ... הכל בא בחשבון חוץ ממה שבאמת היה: את הבית נקתה פעם בשבוע אשה גויה, וכששמעה שמחפשים ספר, מיד אמרה שהיא לקחה אותו. "למה לקחת את הספר?" תמהו בני הבית, והגויה השיבה: "הבאתי את הספר הזה לבעלי" ... הפליאה גברה והלכה - וכי בעלה הגוי לומד מסכת בבא קמא? מה, הוא משתתף בשעור הדף היומי? ... אבל ההסבר שנתנה הגויה - אלמלא שהיה מאד מביה, בוודאי שהיה גורם לגלי צחוק רועמים. היא ספרה שבעלה לא נרדם בלילות, וכמה פעמים היא ראתה שבעל הבית לוקח את הספר הזה - גמרא בבא קמא - מתישב אלו ליד השלחן, ומיד נרדם. 'חשבת', אמרה הגויה, 'החלטתי ועשיתי - לקחתי את הספר והבאתי אותו לבעלי, אמרתי לו שישב לידו ובוודאי הוא מיד ירדם!' ... "אם כן", אמר החבר שלי לבעל נדודי השנה, "יש לך פתרון פיצד להביא אליה את השנה, אתה תרדם ותישן טוב מאד" ... לבסוף העלתה הבעיה של יום ומארגן המסכה [בשלב זה לא ידעו שהוא כתב את הבעיה]. מה הציק לו? מה הבעיה שלו? למה הוא בקש פתרון?

הזכות שבכחה להחזיר ממנות לחיים

עלה החם. התהליך חזר על עצמו - אנטיביוטיקה, בדיקות, מדידים סבירים, החלטת שחרור, ושוב עולה החם. כך חזר הדבר על עצמו כמה וכמה פעמים, עד שהמערכות בגוף החלו לקרס. מצבו החל להתדרדר, ונשקפה סכנה מוחשית לחייו. בצר להם, הציעו הרופאים למשפחה תרופה שעדין לא הוכחה כוודאית, והתרו בהם כמה וכמה פעמים שקיים סכון בנטילת התרופה, שכן אין לה יותר מחמשים אחוזים סבוי הצלחה, ואם יהיה כשלו - אין לחולה שום סבוי לחיות. אחרי התיעצות עם רבנים, החליטו בני המשפחה

כח עצום יש לשמירת הפה, לשמירת הלשון. לפני כמה שנים השתתפתי בכנס שמירת הלשון בירושלים. בכנס השתתפו כחמשת אלפים נשים, ורבה של העיר רחובות, רבי שמחה הכהן קוק זצוק"ל, נשא בפניהם דברים. בין הדברים הוא ספר ספור ששמע מרופא באחד מבתי החולים בארץ, וזהו תכנון של הספור: יום אחד הגיע לבית החולים אדם זקן עם דלקת ראות. היה לו חם גבוה, ונתנו לו אנטיביוטיקה. אט אט ירד החם, ובדיקות הדם החלו להראות ערכים סבירים. כמובן שהחלט לשחררו מבית החולים, ואז שוב

לתת את התרופה. למרבה הצער התרופה לא סייעה, ואף קרבה את המות. המצב הלך והחמיר, והחולה מת.

אמנם, לא היתה זו ממש מיתה, אלא מה שמכנה בעגה הרפואית – "מות קליני". המצב הזה נמשך כמה ימים, כשבני המשפחה ב'עידוד' הצות הרפואי ממתינים ליציאת נשמה.

והנה, בהפתעה גמורה, פתאום פתח המת את העיניים וחזר לחיים.

כלם, ובעקב הצות הרפואי, היו פשוט המומים. המת קם לתחייה. כעבור כמה שבועות שחרר הגון מבית החולים.

לפני השחרור, נגש בנו של הגון למנהל המחלקה, ובקש לשוחח עמו.

"במה אוכל לעזור לך?" שאל הרופא הבכיר, והבן עמד מצידי ועליו, ואמר: "רציתי רק להגיד לך תודה, הצלתם את אבא שלי"... הרופא לא הבין מה הוא רוצה ממנו – הלא היה כאן גם הרופאים לא התגברו על המחלה.

הבן נכנס עם הרופא לשיחה, וספר לו ששמע מאביו ממש דקות אחדות לפני כן את הדברים הבאים:

"למעשה נבטרתי מהעולם הזה. הנשמה עזבה את הגוף וצאה ממנו, ועלתה לבית דין של מעלה. כשהגעתי לשם בקשתי רחמים שיחזירו אותי לחיים. הבטחתי שם שאם אחזור לעולם הזה, אתקן כמה דברים שעלי לתקן. אבל אמרו לי בבית הדין שעכשו כבר אין מה לעשות. 'אלו היית שם, יתכן שבקשתה היתה נשמעת, אבל אתה כבר פה,

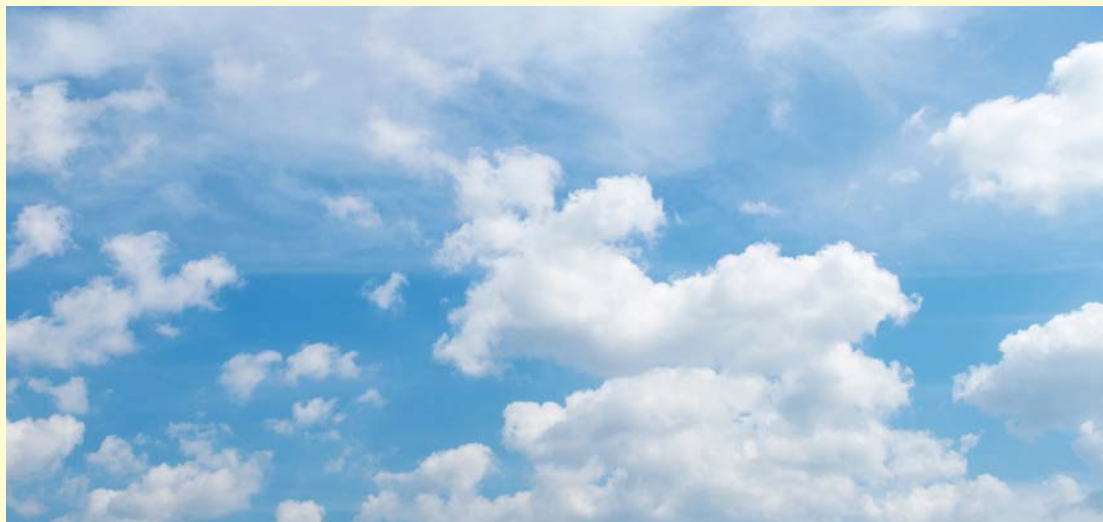
בעולם האמת, ולהחזיר אותה לשם, זה כבר ספור לא פשוט'.

פתאום שמעתי שמישהו שעומד מאחורי אומר: 'אני רוצה ללמד עליו זכות – האם בית הדין מסכים?', ובית הדין השיבו שמסכימים. והוא אמר: 'אני התפללתי עם האיש הזה מדי יום בבית הכנסת במשך שלשים שנה, ומעולם לא ארע מקרה שהוא לא בא בזמן, תמיד הגיע לפני התפלה, עשה את ההכנות, והופעתו והתנהגותו שמשו כסמל וכדגמא לאחרים'. שמעו זאת בית הדין ואמרו: 'אכן, זהו מעשה טוב, אף להועיל לו היה יכול רק אם עוד היה שם, בעולם העשייה, אבל עכשו שהוא פה, בעולם האמת, כדי להחזיר אותו לשם אין די במעשה זה'.

"ושוב שמע הגון מישהו מדבר מאחורי, שם בבית דין של מעלה. הוא התבונן וראה את רב בית הכנסת שבו היה מתפלל. הרב נפטר כמה חדשים קודם לכן, ובא עכשו ללמד זכות על אחד ממתפלליו. הוא בקש רשות מבית הדין לומר משהו, וקבל. פתח ואמר: 'היהודי הזה הגיע בזמן לא רק לתפלות, אלא גם לשעורים. תמידים בסדרם הקפיד להשתתף בכל אחד משעורי התורה, ומעולם לא ארע שהחסיר או אחר'. השיבו לו בית דין של מעלה: 'זו באמת המלצה טובה מאד, אבל בכחה היה לסייע לו רק אלו הוא עוד היה שם, בעולם הגשמי, אבל עכשו שהוא כבר פה בעולם העליון, אין די בהמלצה זו'.

"ואז אמר הרב: 'אני מבקש רשות להגיד עוד משהו'.

"הרשות נתנה לו, וכך אמר: 'בבית הכנסת ישנם

מלים מגנות על חברים, אם ממנו והטחו עלבונות, ונאמרו מלים של רכילות ולשון הרע – כל הזכות לא תועלנה לו ביום הדין.

"רק אם הפה נקי, רק אם הפלי מצחצח ומבריק – התורה והתפלה שעברו בו מסגלים לעמד לזכותו של האדם בפני הדין. רק מי שנשמר מלשון הרע, יש בידו את הכח להבקייע שערים נעולים".

והרב סיים ואמר: "איה יתכן שכל כה הרבה יהודים התפללו כל כה הרבה פעמים את התפלה: 'ולירושלים עירך ברחמים תשוב', ולמרות הכל המשיח עדין לא בא? איה יתכן הדבר? אלא מפני שהפה שמתפלל את התפלות הללו לא נקי. יש בו לשון הרע ורכילות, ולכן התפלות שלו לא כל כה חזקות כדי להביא על ידו את מלך המשיח שיגאלנו. הוא אשר אמר מורנו ורבנו ה"חפץ חיים": בגלל לשון הרע המשיח לא בא.

הגימטריה של המלים "עבד עברי", אומר רבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל, שזה לגימטריה של המלה "משיח".

יפה מאד, אבל מה בא הדבר ללמדנו?

כבר אמרנו לעיל, שהמשיח יבוא כאשר יפסיקו לדבר לשון הרע. והיכן נמצאת פרשת עבד עברי לראשונה בתורה? בתחלת פרשת משפטים. ואותיות המלה 'המשפטים' הן אותיות של המלים "שמט פיהם". אומר רבי נפתלי: כאשר נקיים "ואלה המשפטים", דהינו "שמט פיהם", אז יתקיים בנו "פי תקנה עבד עברי", שעל ידי שננצר את לשוננו יבוא משיח צדקנו ויגאלנו.

(רבי שלמה לוינשטיין שליט"א - דורש טוב בין המיצרים)

הרבה מתפללים. ומטבע הדברים, כשיש הרבה אנשים ישנו הרבה דעות, והדבר מביא גם לכלל פעם. ישנו מריבות, תככים, ואנשים גם מדברים לשון הרע, רכילות, מזלזלים ופוגעים זה בזה. והאיש הזה, שעומד עתה לדין בפניכם, מעולם לא דבר. הוא לא דבר בתפלה, ולא מחוצה לה, לא לשון הרע ולא רכילות, ומעולם לא דבר בפגנותו של מישהו...

"אם כה", אמרו בבית דין של מעלה, מדבר במשהו אחר לגמרי. האיש הזה רשאי לחזור לעולם הגשמי. אם הוא לא דבר בתפלה, ולא דבר לשון הרע, הוא זכאי, נניח לו לשוב לשם".

את כל הספור ספר הבן לרופא, והרופא – מנהל המחלקה, רצה לשמע את הספור בעצמו מהחולה, ואחר כך ספר אותו לרב קוק.

וכאן שאל הרב קוק בהרצאתו שאלה: "קשה לי להבין, אומרים על אדם שהתפלל שלשים שנה בלי לאחר אפילו פעם אחת – וכי אין די בכך? ואם זכיות אלה לא עמדו לו, וכי אין די במה שלמד כל כה הרבה תורה, בקביעות ובעקביות? ומה פן הועיל – השתיקה שלו, שהוא לא דבר לשון הרע ורכילות במקום שאנשים כל כה נסחפים ורוצים לדבר. למה הזכות הזאת הועילה יותר מהאחרות?

"אלא", אמר הגר"ש קוק, "פה שהתפלל שלשים שנה – שר ושבח את הקב"ה, הודה לו מקרב לבו, בקש בקשות, אבל באותו פה גם דבר לשון הרע, אין לו כל כה זכות. אפילו שלשים שנה של תפלה, לא מסגלות לשנות את גור הדין. פה שלמד עשרות שנים תורה, ועשה נחת רוח להשי"ת, וקיים את העולם בהבל התורה שיצא מפיו, אבל אם דרכו יצאו גם

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org

**רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org ונשלח אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לחלמידי החינוך העצמאי ע"ד 95-659-804-5 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים מלוס" ברחבי הארץ